

Zespół Szkół Sportowych w Supraślu

SPORTOWA SZKOŁA PODSTAWOWA ORAZ GIMNAZJUM

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA (religia rzymskokatolicka)

Katecheza jest przedmiotem, który dotyka najistotniejszych płaszczyzn ludzkiego życia. Obejmuje różne sfery osobowości człowieka, zarówno duchową, intelektualną jak i moralną. Na lekcji religii (podobnie jak na innych przedmiotach) uczniowie podlegają ocenie. Trudność polega na istniejących w społeczeństwie poglądach jakoby na katechezie oceniano wiarę ucznia. Należy tu jednak podkreślić, że ocena z religii nie obejmuje indywidualnych relacji z Bogiem, ale elementy, które na te relacje wpływają .

Przedmiotowy system oceniania na religii ujmuje zatem istotne elementy wchodzące w zakres oceny , zasady oraz kryteria oceniania w poszczególnych klasach .

Opracował zespół nauczycieli religii :

mgr Renata Biskup

mgr Aneta Baranowska

mgr Anna Maria Matys

ks. mgr Andrzej Chutkowski

Uwagi dotyczące oceniania na religii :

a. Nie ma ocen opisowych z religii

Rozporządzenia MEN z 14 kwietnia 1992r. (Dz. U. z 1992r. Nr 36, poz. 155, zm. Dz. U. z 1993r. Nr 83, poz. 39), w § 9 postanawia:

„Ocena z religii lub etyki umieszczona jest na świadectwie szkolnym bezpośrednio po ocenie ze sprawowania. W celu wyeliminowania ewentualnych przejawów nietolerancji nie należy zamieszczać danych, z których wynikałoby, na jakie zajęcia, z jakiej religii (bądź etyki) uczeń uczęszczał”. Wobec powyższego, ponieważ nie można dokonać oceny opisowej z religii nie ujawniając, czy uczeń uczęszczał na religię czy etykę należy pozostać przy dotychczasowym sposobie oceniania, również w klasach I - III szkoły podstawowej.

b. Ocena z religii a średnia ocen

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej

z dnia 13 lipca 2007 r.

/Dz. U. z 2007 r. nr 130, poz. 906/

zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2007 r.

Elementy wchodzące w zakres oceny z religii:

1. Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
2. Zainteresowanie przedmiotem.
3. Stosunek do przedmiotu.
4. Pilność i systematyczność.
5. Postawa

Kontrola i ocena z religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postawy, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

Zasady oceniania z religii:

- zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania;
- podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia;
- wskazanie na występujące braki;
- mobilizacja do dalszej pracy.

Ocenianie obejmuje:

a/ formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych na poszczególne stopnie oraz informowanie o nich uczniów i rodziców;

b/ bieżące ocenianie śródroczne i końcoworoczne z wykorzystaniem ogólnoszkolnych narzędzi oceniania umiejętności - nauczyciel ma prawo wyboru w całości lub w części spośród poniższych:

- testy nauczycielskie, 4 kartkówki (zapowiedziane i nie zapowiedziane) sprawdziany pisemne (jeden w każdym semestrze),
- zeszyt (raz w semestrze kompleksowa ocena zeszytu),
- prace domowe (kontrolowane na bieżąco),
- prace długoterminowe (jedna w semestrze),
- odpowiedzi ustne,
- aktywność (szczególne wypowiedzi na lekcji, zaangażowanie w pracę grupową i indywidualną),
- prace twórcze wynikające z zainteresowań uczniów,
- konkursy, olimpiady,
- postawa (szacunek dla miejsc świętych, znaków religijnych i czasu modlitwy; szacunek wobec drugiego człowieka)

c / ustalanie ocen klasyfikacyjnych na koniec roku szkolnego, a w przypadku zagrożenia oceną niedostateczną wspomaganie ucznia, zapewnienie konsultacji w celu poprawienia.

- W ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi co najmniej 4 oceny cząstkowe.
- Ocenę wystawia się w porozumieniu z uczniami.
- Uczniowie powinni być informowani na bieżąco o wynikach nauczania.
- Rodzice powinni być informowani o wynikach nauczania swoich dzieci na każde życzenie lub gdy zaistnieje konieczność poinformowania w różnych indywidualnych sytuacjach.

Zasady wystawiania oceny śródrocznej i rocznej:

Ocena nie będzie miała charakteru średniej arytmetycznej ocen cząstkowych; znaczący wpływ mają przede wszystkim oceny uzyskane (w semestrze lub w

ciągu całego roku szkolnego) z prac kontrolnych, dłuższych wypowiedzi, referatów, o ile prezentacja ich przyjmie formę wypowiedzi ustnej oraz innych form pracy o charakterze samodzielnym.

Uczeń, który przystąpi do olimpiady czy konkursu religijnego i pomyślnie ukończy co najmniej etap szkolny, będzie mógł uzyskać podniesienie oceny końcoworocznej o jeden stopień.

Ustne uzasadnienie oceny semestralnej winno nastąpić na tydzień przed klasyfikacyjną Radą Pedagogiczną i być przedstawione uczniowi.

Informacja o grożącej ocenie niedostatecznej z przedmiotu winna być przekazana uczniowi i jego rodzicom (prawnym opiekunom) na miesiąc przed klasyfikacją. Nauczyciel religii przedstawia możliwości poprawy oceny poprzez uzupełnienie niezbędnych wiadomości i umiejętności.

Uczeń ma prawo zwrócić się do dyrektora szkoły o umożliwienie podwyższenia proponowanej oceny końcoworocznej z zajęć religii, poprzez przystąpienie do egzaminu sprawdzającego.

KRYTERIA OCENY **klasy I-III (nauczanie zintegrowane)**

Do wystawiania ocen w klasie pierwszej należy podejść jako do narzędzia wspierania ucznia w pracy, wzmacniania w nim pozytywnych postaw, a nie tylko sprawdzania obiektywnych osiągnięć. Przede wszystkim, zgodnie z zaleceniami *Podstawy programowej*, oceniamy wysiłek ucznia, biorąc pod uwagę indywidualne cechy i zdolności każdego dziecka. Niemniej dążymy, w miarę tych indywidualnych możliwości, by dziecko w pierwszej klasie zdobyło konkretne wiadomości i umiejętności. Ocenę możemy wystawiać m.in. za poniżej wymienione osiągnięcia ucznia:

Umiejętności — uczeń:

- ze zrozumieniem wykonuje znak krzyża,
- umie podstawowe modlitwy ujęte w katechizmie religii katolickiej
np. *Aniele Boży...*, *Zdrowaś Maryjo*, *Chwała Ojcu...*, *Któryś za nas cierpiał rany*, *Ojciec nasz* (w zależności od możliwości dziecka z pomocą lub bez pomocy katechety),
- umie pozdrowienia chrześcijańskie, wypowiada je ze zrozumieniem:
- poprawnie posługuje się dialogami i gestami stosowanymi w liturgii słowa
- umie teksty pieśni i piosenek zaplanowanych przez katechetę i ujętych w programie nauczania
- umie sformułować prostą modlitwę (ustnie lub pisemnie, w zależności od możliwości dziecka), zna postawy i gesty w czasie modlitwy,
- zna różne opowieści z Pisma Świętego, które omawiane były na lekcjach
- umie wymienić kilku świętych (np. Maryję, św. Józefa, św. Franciszka), potrafi się wypowiadać na ten temat
- prowadzi zeszyt na miarę swoich możliwości starannie,
- umie wskazać ołtarz, ambonę i inne przedmioty i sprzęty liturgiczne które poznał na lekcjach

Wiedza - uczeń:

- wie do czego służy chrzcielnica i tabernakulum,
- wie co oznacza krzyż, wie, że znak krzyża czynimy w Imię Trójcy Świętej: Ojca i Syna, i Ducha Świętego,
- wie, że od chrztu został dzieckiem Bożym, zna formułę chrztu: *N., ja ciebie chrzczę...*,
- wie, że Jezus narodził się, żył w rodzinie, nauczał, czynił cuda, umarł na krzyżu i zmartwychwstał,
- wie, że Bóg stworzył świat, jest dawcą życia, że piękno przyrody mówi nam o Bogu Stwórcy, wie, że świat jest darem Boga dla człowieka,
- wie, że Pismo Święte jest mową Boga do człowieka,
- umie swoimi słowami powiedzieć, jak rozumie *Modlitwę Pańską*
- wie, że Jezus zmartwychwstały jest obecny dziś wśród nas ;
 - w czasie wspólnej modlitwy, w czasie czytania Pisma Świętego,
 - w potrzebującym bliźnim, w znakach sakramentalnych ,

- pod postacią Chleba i Wina w czasie Mszy świętej (w Eucharystii, Najświętszym Sakramencie),
- gdy przebacza grzechy (w sakramencie pokuty i pojednania), w rodzinie (małżeństwie), w osobie kapłana,
- wie, że w niedzielę i święta powinniśmy uczestniczyć we Mszy świętej,
- wie, że Jezus nas kocha, uczy nas kochać ludzi i czynić dobro, a unikać zła

Interioryzacja wartości - uczeń:

- godnie zachowuje się w miejscach świętych (katecheta może poznać uczniów od tej strony np. w czasie wspólnych wyjść na lekcjach do świątyni oraz podczas rekolekcji),
 - wycisza się w czasie lekcji na modlitwie i w czasie słuchania słowa Bożego na miarę swoich możliwości (katecheta powinien wziąć pod uwagę temperament dziecka i jego możliwości, np. czy nie jest nadpobudliwy)
 - wykonuje zadania domowe,
 - pracuje na lekcji w miarę swoich możliwości (widać, że się stara mu zależy).
- W zasadzie nic stawiamy oceny niedostatecznej, szczególnie w klasie pierwszej. Zakładamy, że uczeń nie odmówi całkowicie współpracy i zlekceważy przedmiotu ani wiary. Zależy to oczywiście także od postawy rodziców.

KLASA II

W zależności od indywidualnych możliwości ucznia ocenę możemy wystawiać m.in. za następujące osiągnięcia ucznia:

Umiejętności - uczeń:

- umie szanować Pismo Święte,
- potrafi powiedzieć, co Bóg uczynił dla nas przez Jezusa Chrystusa,
- potrafi opowiedzieć o niektórych postaciach z Pisma Świętego, np. o Abrahamie, Mojżeszu, Samuelu, Najświętszej Maryi Pannie, Janie Chrzcicielu (zgodnie z podręcznikiem ucznia),
- zna przypowieści omawiane na lekcjach (np. o synu marnotrawnym)
- potrafi opowiedzieć o Bożym Narodzeniu i tradycjach bożonarodzeniowych,
- potrafi wskazać obecność Boga Stwórcy w pięknie przyrody,
- potrafi wyjaśnić znaczenie słowa Chrystus jako „namaszczony”,
- potrafi powiedzieć modlitwy ujęte w programie nauczania katechizmu klasy II : (np. Ojcze nasz, Zdrowaś Mario, Chwała Ojcu, Dekalog, Skład Apostolski itd.)
- potrafi pozdrowić Najświętszy Sakrament,
- umie powtórzyć formuły liturgii słowa przed i po czytaniu Pisma Świętego,
- potrafi powtórzyć akt wiary, nadziei, ufności i miłości,
- potrafi powtórzyć i wyjaśnić dziesięć przykazań Bożych, przykazania miłości,
- potrafi ułożyć prostą modlitwę,
- potrafi śpiewać (np. w grupie) wybrane pieśni, ujęte w programie nauczania
- potrafi wymienić siedem sakramentów świętych i rozumie ich znaczenie,
- potrafi wskazać w kościele tabernakulum i monstrancję,
- potrafi prowadzić starannie karty pracy ucznia, zeszyt i odrabiać zadania domowe, jest aktywny na katechezie.

Wiedza - uczeń:

- wie, że Pismo Święte jest słowem Boga do ludzi, że składa się ze Starego i Nowego Testamentu, zna wydarzenia i historie z Pisma Świętego omawiane na lekcjach, ujęte w programie nauczania
- wie, że Boga Ojca poznajemy przez Jezusa Chrystusa, bo „są jedno”,
- wie, że Bóg jest Stworzycielem nieba i ziemi, zna sens Hymnu o stworzeniu świata,
- wie, że Bóg stworzył człowieka na swój obraz i podobieństwo, dlatego człowiek jest zdolny do miłości,
- wie, co znaczy nawrócenie, zna rodzaje modlitwy: przeproszenia, uwielbienia, dziękczynienia i prośby,
- wie, że w drugim człowieku obecny jest Chrystus: dobro i krzywda czynione bliźnim, są czynami względem Chrystusa (skutki grzechu),
- wie, że trzeba prosić o przebaczenie i przebaczać,
- wie, że chociaż w sakramencie pokuty i pojednania kapłan zastępuje Chrystusa na ziemi, sam Bóg odpuszcza grzechy,
- wie, że Msza święta jest uczną dziękczynną, na którą zaprosił nas Jezus Chrystus,
- wie, że podczas Mszy świętej chleb i wino stają się Ciałem i Krwią Chrystusa,
- wie, że w Adwencie przygotowujemy się do Bożego Narodzenia, w Wielkim Poście do Wielkanocy (rozumie sens i znaczenie Triduum Paschalnego)
- rozumie sens obchodów pierwszego piątku miesiąca
- zna podstawowe zasady modlitwy różańcowej, wie jak modlić się na różańcu

KLASA III

Umiejętności - uczeń:

- Rozumie sens celebracji Liturgii i aktywnie w niej uczestniczy
- zna gesty liturgiczne (ich znaczenie), postawy, zachowania na Liturgii
- umie wymienić istotne części Mszy świętej: liturgię słowa i liturgię eucharystyczną,
- potrafi wymienić najważniejsze uroczystości roku liturgicznego (co najmniej Boże Narodzenie i Wielkanoc) i powiedzieć, jaką tajemnicę wiary świętujemy przez nie,
- umie opowiedzieć przykłady cudów Jezusa,
- zna podstawy katechizmu religii katolickiej ujęte w programie kl. II i III
- uczeń umie zaśpiewać pieśni lub piosenki, których uczył się na katechezie,
- prowadzi starannie karty pracy ucznia,
- wykonuje zlecane prace i odrabia zadania domowe,
- jest aktywny na katechezie.

Wiedza - uczeń:

- wie i rozumie, dlaczego Boga nazywamy Stworzycielem, Synem Bożym, Zbawicielem a Duchem Świętym- Pocieszycielem i Uświęcicielem
- wie, że Jezus Chrystus jest Synem Bożym, który stał się człowiekiem dla naszego Zbawienia, zna dzieje Jezusa oraz wydarzenia związane z męką, śmiercią na krzyżu i zmartwychwstaniem.
- wie, że oddajemy cześć Maryi Matce Boga i ludzi,
- wie, że podczas Mszy świętej czytane jest Pismo Święte, przez które przemawia do ludzi sam Jezus Chrystus i głosi Dobrą Nowinę

- wie, że Msza święta jest ofiarą, dziękczynieniem i ucztą, zna podstawowy podział Liturgii Eucharystycznej, rozumie jej poszczególne części (Liturgię Słowa , Akt pokuty, Modlitwę wiernych itd.)
- rozumie sens i znaczenie przeistoczenia podczas Liturgii Eucharystycznej
- wie, że człowiek potrzebuje sakramentów świętych (szczególnie pokuty i pojednania oraz Eucharystii)
- rozumie znaczenie hierarchii kościelnej (papież, biskup diecezjalny, proboszcz
- zna żywoty Świętych(ujęte w programie kl III), rozumie ich znaczenie w Kościele

Kryteria oceniania na katechezie kl IV-VI oraz gimnazjum

1. wymagania na ocenę celującą:

- a. uczeń spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej,
- b. angażuje się w prace pozalekcyjne, np. gazetki religijne, montaż sceniczne, pomoce katechetyczne,
- c. uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej, olimpiadzie przedmiotowej,
- d. wykonuje prace dodatkowe (zlecone i z własnej inicjatywy),
- e. pozytywnie dominuje w grupie,
- f. twórczo uczestniczy w życiu parafii,
- g. poznane prawdy wiary stosuje w życiu.

2. wymagania na ocenę bardzo dobrą:

- a. uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem katechezy,
- b. sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- c. chętnie i systematycznie uczestniczy w katechezie,
- d. aktywnie i pozytywnie pracuje w grupie,
- e. wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe,
- f. jego postępowanie nie budzi zastrzeżeń,
- g. odnosi się z szacunkiem do innych,
- h. zachowuje szacunek dla miejsc „świętych”, czasu modlitwy i słuchania Słowa Bożego, znaków religijnych.

3. wymagania na ocenę dobrą:

- a. Uczeń systematycznie przyswaja zdobytą wiedzę,
- b. Sytuacje problemowe rozwiązuje z pomocą nauczyciela,
- c. jest zainteresowany przedmiotem,
- d. w zeszycie posiada wszystkie notatki i prace domowe, możliwe nieliczne braki,
- e. postawa ucznia nie budzi wątpliwości,
- f. stara się być aktywnym podczas lekcji,
- g. stara się uczestniczyć w życiu parafii,

4. wymagania na ocenę dostateczną:

- a. uczeń opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości i umiejętności,
- b. postawa ucznia może budzić zastrzeżenia (np. obojętność, brak skupienia na

- modlitwie, bierność podczas pracy w grupie),
- c. nie uczęszcza systematycznie na katechezę,
- d. brak zainteresowania przedmiotem,
- e. sytuacje problemowe rozwiązuje z pomocą nauczyciela,
- f. w zeszytcie ucznia występują braki notatek, prac domowych,

5. wymagania na ocenę dopuszczającą:

- a. uczeń opanował tylko podstawowe pojęcia religijne,
- b. prezentuje niezadowalający poziom umiejętności,
- c. proste zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,

- d. tylko sporadycznie przygotowuje się do lekcji,
- e. zeszyt niestaranny, brak prac domowych i lekcyjnych,
- f. wykazuje brak zainteresowania przedmiotem,
- g. niewłaściwie wyraża poglądy i opinie,
- h. postawa ucznia budzi zastrzeżenia (bardzo często wyraża lekceważący stosunek do modlitwy, brakuje mu pozytywnego nastawienia do grupy, ignoruje innych),
- i. niechętnie bierze udział w katechezie,
- j. dosyć często opuszcza katechezę,

6. ocena niedostateczna może być wystawiona gdy uczeń:

- a. nie chce opanować najprostszych wiadomości, pomimo licznych zachęt,
- b. nie prowadzi zeszytu, nie odrabia prac domowych
- c. lekceważy przedmiot,
- d. sporadycznie uczestniczy w katechezie,
- e. nieodpowiednio zachowuje się na lekcji (przeszkadza w modlitwie, śmieje się z innych, negatywnie oddziałuje na grupę, przeszkadza grupie w pracy)

Przedmiotowy system oceniania z religii tworzono przy współpracy z księdzem proboszczem Andrzejem Chutkowskim

Podpis nauczycieli religii

mgr Renata Biskup

mgr Aneta Baranowska

mgr Anna Maria Matys

Supraśl 02.09.2007

